

ZUR289 ÚVOD DO TELEVIZNÍHO ZPRAVODAJSTVÍ

Anotace

V kurzu Úvod do televizního zpravodajství se studenti a studentky dozvědí, jak vzniká televizní příspěvek a co je k jeho úspěšnému vytvoření potřeba. Budou moci na příkladech z praxe sledovat přerod prvotní informace v reportáž. Zjistí, jaké jsou formáty televizního zpravodajství i jednotlivé typy příspěvků v rámci zpravodajské relace. Nahlédnou, jak vypadá práce se zdroji živými i virtuálními. Seznámí se se základními pravidly etiky televizního zpravodajství i chodem zpravodajské televizní redakce a jednotlivými funkcemi v rámci zpravodajského týmu od redaktorů, přes editory, asistenty, kameramany, střihače, produkční, grafiky a vyšší management. Získají přehled nejen o struktuře brněnské redakce zpravodajství České televize, ale i jejím zasazení do struktury zpravodajství v rámci ČT a srovnání se strukturou komerčních TV stanic. Poznají také, jak se televizní zpravodajství proměňuje díky moderním technologiím, a že reportáž do vysílání je možné natočit a postříhat i v mobilním telefonu.

Náplň kurz vychází ze zkušeností redaktorek České televize. Jednotlivé lekce budou navštěvovat hosté, kteří dané téma ožíví svými postřehy a zážitky z terénu. Studenti budou v rámci hodin dostávat praktické úkoly. Součástí přípravy na kurz bude sledování zpravodajských relací jednotlivých televizních stanic.

Podmínky pro zápočet: účast minimálně na 9 seminářích, příprava na hodiny, vypracování 5 úkolů.

Lektorky

Mgr. Iva Vodáková – novinářka, redaktorka zpravodajství ČT

V brněnské redakci zpravodajství ČT posledních deset let získávala zkušenosti na různých pozicích od zprávačky přes redaktorku až po editorku publicistického pořadu Týden v regionech.

Mgr. Markéta Bočková – novinářka, redaktorka zpravodajství ČT

Za osmnáct let praxe v televizním zpravodajství prošla redakcemi v městské kabelové televizi, regionálním zpravodajském studiu TV Nova a zpravodajství ČT Brno. Věnuje se také střihu a publicistice.

1. ÚVOD – KDO JE KDO V REDAKCI
2. FORMÁTY V TV ZPRAVODAJSTVÍ a ZDROJE
3. OD INFORMACE K PŘÍBĚHU – DEN EDITORA A REDAKTORA
4. PRÁCE V TERÉNU A VE STŘIŽNĚ
5. NAŽIVO
6. MoJo – MOBILNÍ ŽURNALISMUS, NOVÉ TECHNOLOGIE
7. VEŘEJNOPRÁVNÍ A KOMERČNÍ
8. EXKURZE
9. PRÁVO A ETIKA
10. PRAXE – STŘIH
11. PRAXE – SAMOSTATNÉ NATÁČENÍ REPORTÁŽÍ
12. ZÁPOČET

V kurzu Úvod do televizního zpravodajství Vás lektorky naučí nejen základní postupy a figly, které se jim při natáčení reportáží za více než deset let praxe osvědčily, ale prozradí i své největší profesní chyby, kterých byste se jako televizní reportéři mohli díky tomuto kurzu vyvarovat. V přednáškách nahlédnete do zákulisí televizního zpravodajství nejen virtuálně – součástí bude i exkurze do brněnského studia ČT.

19. 2. 2018

I. ÚVOD – MÝTA A FAKTA O TELEVIZNÍM ZPRAVODAJSTVÍ

Kdo jsme, co chceme, co budeme chtít od studentů (viz. anotace) První polovina lekce bude spíš diskusí o tom, jak si studenti představují chod redakce a vznik zpravodajského příspěvku.

Host: Dominik Vaněk – student z minulého kurzu, Dominik teď pracuje jako sportovní redaktor v brněnské redakci ČT. Podělí se o svoje zkušenosti s kurzem i z následné praxe: co mu přišlo důležité, co chybělo....

KDO JE KDO V REDAKCI

Jednotlivé pozice v redakci a jejich funkce. Jak si postupně předávají štafetu při výrobě příspěvku, kdo s kým spolupracuje a kdo má v čem silnější slovo. Představíme strukturu redakce. Zatímco je redaktor v terénu, produkce mu kryje záda. A honí ho, aby včas navrátil štáb i auto :-)

Kolik to celé stojí? Jak zjednodušil televizní práci internet.

26. 2. 2018

II. FORMÁTY V TV ZPRAVODAJSTVÍ ZDROJE

Představení základních formátů objevujících se v televizní relaci: čtená, čtená se synchronem, host ve studiu, živý vstup, zpráva, reportáž, stand-upová reportáž, rozepsaný CRT, bez komentáře. Téma si vyžádá svůj formát, nikoli obráceně. Formát nesmí zastínit téma. Zpravodajský slovníček - synchron, asynchron, komentář, stand – up, ruchy, podkresy, OI, oriony, grafika, studio, zpětná, SNG, UVR ...

Host: Bc. Petr Albrecht, editor Událostí v regionech

ZDROJE

Odkud se berou témata? Jak by mělo vypadat ověřování informací - dva zdroje nutnost. Vlastní versus veřejné zdroje. Co nabízí „virtuální“ zdroje – obchodní rejstřík, katastr nemovitostí, přehled soudních jednání, registr smluv, hasičské zásahy apod. Zprostředkované informace, zpravodajské agentury. „Exkluzivní“ témata a nedůvěra vůči autoritám – proč dávají právě tyhle informace právě mně?

5. 3. 2018

III. OD INFORMACE K PŘÍBĚHU

Jak se z informace stane zpravodajský příspěvek. Práce editora zpravodajství, vzájemná spolupráce s redaktory a dalšími částmi redakce (Události, ČT24). Jak najít zaměření reportáže. Jaké typy událostí zpravodajství zpracovává: aktuálky, soudy, politika, sousedské spory, servisní zprávy... V čem se liší jejich natáčení. Nad čím musí redaktor přemýšlet, než vyjede točit: náhled na téma jako příběh, kolik je zainteresovaných stran, na koho/co se zaměřit, kdo je „hrdinou příběhu“, jak to celé spojit, příklady struktury reportáže (hodiny, ovál, stromeček), proč se v TV moc neuplatňuje obrácená pyramida?

DEN EDITORA A REDAKTORA

Samotné natáčení v terénu. Respondenti, obrázky, ankety, ruchy. Rozdíly natáčení mezi aktuálkou a ostatními typy zpráv. Redaktor nikdy nepracuje jen na jedné věci – dává informace pro web, telefonuje do Prahy otázky pro živák, do toho sbírá vše potřebné do reportáže.

Host: Mgr. Barbora Telferová, redaktorka a editorka zpravodajství ČT

12. 3. 2018

IV. PRÁCE V TERÉNU A VE STŘIŽNĚ

Co se děje během samotného natáčení. Komunikace a spolupráce s kameramanem, volba stylu záběrů. Jak vést rozhovor, abychom se dozvěděli, co chceme vědět. Natáčení aktuálních situací. Ankety. Stand-upy. Jak se natáčí, když se kolem nic neděje.

Zpět v redakci, psaní scénáře – komunikace s editorem. Struktura příspěvku. Čeština ve zpravodajství.

Střížna, spolupráce se stříhačem. Jak stříh ovlivňuje vyznění reportáže. Souhra obrazu a zvuku. Může stříh reportáž zachránit i potopit? Jde o vteřiny.

Obraz je důležitější než zvuk. I zprávu bez zvuku by měl divák pochopit. Jak ovlivnit výrazové prostředky už při natáčení typem záběrů. Zaměří se na stříh a jeho příspěvek k vyznění příspěvku. Psaní textu reportáže.

Host: Jan Medlík, kameraman, redakce zpravodajství ČT

19. 3. 2018

V. NAŽIVO

Jak vypadá živé vysílání z pohledu moderátora, editora a redaktora. Živý zpravodajský proud. Co jsou tzv. kontinuály? Živý vstup – rozdíl ČT24 a Události v regionech. Představíme falešné živé vstupy (Prima, Barrandov)

Host: Mgr. Iva Šmelová, moderátorka a editorka, ČT

26. 3. 2018

VI. MoJo – MOBILNÍ ŽURNALISMUS, NOVÉ TECHNOLOGIE

Kdo je VJ. Jak se jeho práce liší od práce redaktora. Splyvání funkcí a smazávání hranic mezi profesemi. Výhody a nevýhody. Jak je možné natočit reportáž jen na mobilní telefon.

Host: Mgr. Ondřej Schneider, redaktor, editor, zpravodajství ČT

2. 4. 2018

VELIKONOCE – LEKCE NENÍ

9. 4. 2018

VII. VEŘEJNOPRÁVNÍ A KOMERČNÍ

Struktura vysílání na ČT24. Kdy se zpravodajské relace objevují v plnoformátových televizích? Prime time. Komerční stanice a formáty v rámci jejich zpravodajství. V druhé polovině bude hostem ředitel TS Brno Mgr. Jan Souček, který popíše zařazení zpravodajství do struktury ČT a také pozici České televize v rámci televizního zpravodajství v ČR obecně.

Host: Mgr. Jan Souček, ředitel TS Brno

16. 4. 2018

VII. EXKURZE v TS Brno

!!!! Pozor sraz 15:00 na vrátnici TS Brno, Trnkova 2345/117 !!!

23. 4. 2018

IX. PRÁVO A ETIKA

Právní a etické limity v televizním zpravodajství: Skrytá kamera, natáčení dětí a nezletilých, ankety, telefonáty. Placení za materiály, přijímání darů. Embarga. Zpracování příspěvků o kriminalitě, jak mluvit o obětech a pachatelích.

Host: Mgr. Rostislav Vrzal, právník ČT Brno

30. 4. 2018

X. PRAXE – STŘIH

Host: Jiří Venclík, kameraman zpravodajství ČT

7. 5. 2018

XI. PRAXE – SAMOSTATNÉ NATÁČENÍ REPORTÁŽÍ

Výuka nebude, prostor pro natáčení a dokončení reportáží. Obě budeme k dispozici pro online konzultace.

Studenti nahrají do 13.5. 20:00 hotové reportáže na youtube kanál ZUR289.

14. 5. 2018

X. ZÁPOČET

Společné hodnocení závěrečných reportáží.

DOMÁCÍ ÚKOLY:

19. 2. Podívejte se na zprávy (Události v regionech tehdy a tehdy) a zkuste identifikovat formáty, které v nich uvidíte.

26. 2. Dostanou zadáno několik témat, musí napsat, jak by je zpracovali – jaký formát by se pro mě hodil a proč, koho by si vzali jako respondenty, zda by byl v příspěvku stand-up a jaký. Zadání bude takové, aby bylo na první pohled jasné, že téma se hodí pro reportáž, živý vstup nebo čtenou. Pokud možno vybereme témata z aktuálního vysílání.

5. 3. Budou mít za úkol pro zadané téma reportáže (minule byly panenky na Hatích) vymyslet zpracování, otázky do rozhovoru, anketu, jaký stand-up by natočili.

12. 3. Ve dvojicích vymyslí dvě témata závěrečné reportáže a návrh jejich zpracování.

19. 3. Jen upozornění, že budou příští týden natáčet a stříhat v mobilu – informace o programech, které si mohou zdarma stáhnout.

26. 3. Do závěrečné reportáže by měli vymyslet, jaké respondenty osloví a jaké jim dají otázky.

DOPORUČENÁ LITERATURA:

BARNAS, Frank; WHITE, Ted. *Broadcast News. Writing, Reporting, and Producing*. 6th edition. New York: Focal Press. 2013.

CHAPMAN, Jane; KINSEY, Marie (eds.) *Broadcast journalism, a critical introduction*. New York, NY: Routledge, 2008.

READON, Nancy. *On Camera. How to report, anchor and interview*. New York: Focal Press. 2014.

SHOOK, Fred; LARSON John; DETARSIO, John. *Television field production and reporting – a guide to visual storytelling*. 6th ed. Boston: Pearson, 2013.

ŠMÍD, Milan, TRUNEČKOVÁ Ludmila. *Novinář a jeho zdroje v digitální éře*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2009.

TATANO, Randy. *Broadcast journalism street smarts : the 2013 survival guide for today's television newsroom*. [s.l.]: Accio Books, 2013.

THOMPSON, Rick (ed.) *Writing for broadcast journalists*. 2nd ed. New York: Routledge, 2010.

TOMPKINS, Al. *Aim for the Heart. Write, Shoot, Report and Produce for TV and Multimedia*. Washington, DC: CQ Press. 2012.

TUGGLE, C. A., CARR, Forrest, HUFFMAN Suzanne. *Broadcast news handbook : writing, reporting, and producing in a converging media world*. 2nd ed. Boston: McGraw-Hill, 2004.

WENGER, Debora Halpern; POTTER, Deborah. *Advancing the story: broadcast journalism in a multimedia world*. 2nd ed. Washington: CQ Press, 2012.